

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017

* umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um breytingar á sveitarstjórnarlögum (áhrifamat) IRN24060048
Ráðuneyti	Innviðaráðuneytið
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	23.1.2025

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifaþáttum fyrir ríkið

1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifaþættir á fjárhag ríkissjóðs

- Ekki er fyrirséð að frumvarpið hafi áhrif á afkomu ríkissjóðs.

2. Tekjubreytingar.

- Ekki er fyrirséð að frumvarpið leiði til tekjubreytinga.

3. Útgjaldabreytingar.

- Ekki er fyrirséð að frumvarpið leiði til útgjaldabreytinga.

4. Eignabreytingar

- Ekki er gert ráð fyrir að breytingar verði á eignum ríkissjóðs.

5. Aðrir áhrifaþættir varðandi ríkisfjármál

- a) Samræmi við viðmið og sjónarmið um fyrirkomulag á útgjaldastýringu og umbúnað í fjárlögum –

- Ósamræmi ekki fyrirséð.

- b) Samræmi við viðmið um framsetningu fjárlaga og reikningshaldslegan grundvöll samkvæmt lögum um opinber fjármál.

- Á ekki við.

- c) Uppbygging skattkerfis og tekjuöflunar ríkissjóðs –

- Hvorki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif á uppbyggingu skattkerfisins né teljandi áhrif á uppbyggingu tekjuöflunar ríkisins.

- d) Forsendur og umbúnaður þjónustugjalda – lagakröfur

- Ekki er gert ráð fyrir nýjum heimildum til innheimtu þjónustugjalda.

- e) Rekstrarform ríkisstarfsemi

- Á ekki við.

- f) Opinber innkaup og útboð

- Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif á opinber innkaup eða útboð.

- g) Eignaumsýsla ríkisins

- Ekki er gert ráð fyrir að í frumvarpinu felist breytingar á eignaumsýslu ríkisins.

- h) Réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna

- Ekki er búist við því að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif á réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna

- i) Ríkisstyrkir og ívilnanir, þ.m.t. samræmi við reglur ESA, sbr. 61. gr. EES-samningsins.
 Ath. tilkynningarskyldu með tveggja mánaða fyrirvara.
- Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að fela í sér ríkisstyrki eða ívilnanir.

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

- 1. Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:**
 - a) Í gildandi fjárlögum
 - Samþykkt frumvarpsins mun ekki koma til með að hafa áhrif á gildandi fjárlög.
 - b) Í fjárlagafrumvarpi komandi árs
 - Samþykkt frumvarpsins mun ekki koma til með að hafa áhrif í fjárlagafrumvarpi komandi árs.
 - c) Í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar
 - Ekki er fyrirséð að útgjöld muni aukast vegna frumvarpsins.
- 2. Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum?**
 - Á ekki við.
- 3. Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?**
 - Ekki er talið að ný eða aukin tekjuöflun verði með frumvarpinu.

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

- 1. Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið.**
 - Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif sem máli skipta með tilliti til hagstjórnarsjónarmiða.
- 2. Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnsýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur? Sbr. lög nr. 27/1999.**
 - Sjá leiðarvísinn „Grunnmat á eftirlitsreglum“

Á ekki við skv. 1. gr. laga um opinberar eftirlitsreglur nr. 27/1999.
- 3. Samkeppnisskilyrði:**
 - a) Líkur á því að fjöldi fyrirtækja á markaði takmarkist með beinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér einhvers konar einkarétt, leyfiskerfi eða kvóta)
 - Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif á fjölda fyrirtækja á markaði.
 - b) Líkur á því að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér aukinn kostnað við inngöngu á markað eða tekur aðeins til hluta starfandi fyrirtækja)
 - Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins leiði til þess að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti.
 - c) Takmarkanir á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin hefur áhrif á verð fyrirtækja eða eðli vörunnar t.d. staðlar eða ef aðgerðin takmarkar sölusvæði, svigrúm til að auglýsa eða til að ákveða hvernig vara er framleidd)
 - Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa breytingar í för með sér sem leitt geta til takmarkana á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni.

- d) Takmarkanir á frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni með virkum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér að fyrirtæki verði undanþegin samkeppnislögum eða ef fyrirtæki bera skyldu eða eru hvött til að skipta með sér hvers konar viðskiptalegum upplýsingum)
- Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa takmarkandi áhrif á frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni með virkum hætti.

D. Önnur áhrif

1. Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Samþykkt frumvarpsins mun fela í sér breytingar á 129. gr. sveitarstjórnarlaga og felur í sér meiri gæði í gerð kostnaðarmats frumvarpa, og stefnumótandi ákvarðana stjórnvalda á sveitarfélög og betri úrræði þegar kemur að því að skera úr um ágreining ríkis og sveitarfélaga um kostnaðarmatið..

2. Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi).

Ath. tilkynningarskyldu til ESA með fjögurra mánaða fyrirvara, sbr. 1. og 2. gr. reglugerðar nr. 666/2011

- Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa breytingar í för með sér sem kæmu til með að hafa áhrif á frelsi til að veita þjónustu.

3. Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000.

- Á ekki við.

4. Áhrif á byggðalög.

- Á ekki við.

5. Áhrif á jafnrétti kynjanna.

- Ekki er talið að frumvarpið komi til með að hafa áhrif á jafnrétti kynjanna.

6. Áhrif á lýðheilsu.

- Ekki er talið að frumvarpið komi til með að hafa áhrif á lýðheilsu.

7. Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir.

- Ekki er talið að frumvarpið komi til með að hafa áhrif á menntun, nýsköpun eða rannsóknir.

8. Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri.

- Á ekki við.

9. Áhrif á stjórnsýslu, s.s. hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni.

- Frumvarpið gerir ráð fyrir því að sveitarfélög eða ríkið geti leitað til ríkisendurskoðanda um að gert verði endurmat á fjárhagslegum áhrifum verkefna á sveitarfélög. Gert er þó ráð fyrir að ríkisendurskoðandi hafi sjálfraði um það hvort að hann taki verkefni að sér, og þá mun það ráðast eftir atvikum hvort að ríki eða sveitarfélög tryggja fjármögnun ríkisendurskoðanda taki hann slíkt verkefni að sér.

10. Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, s.s. aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar.

- Ekki er fyrirséð að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa í för með sér breytingar sem hafi teljandi áhrif á stöðu einstakra þjóðfélagshópa fram yfir aðra.

11. Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun.

- Ekki er fyrirséð að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun.

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

- 1. Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag**
 - Verði frumvarpið óbreytt að lögum er gert ráð fyrir að frumvarpið muni ekki hafa áhrif á ríkissjóð.
- 2. Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á.**
 - Á ekki við.
- 3. Samfélagslegur ávinnungur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat).**
 - Verði frumvarpið að lögum munu gæði endanlegs áhrifamats á sveitarfélög aukast og vonast er til að það skapi meiri sátt um fjárhagsleg samskipti ríkis og sveitarfélaga.

F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati

- 1. Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR?**
- 2. Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma?**
- 3. Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?**